IT-üzemeltetési megfelelés

Amit az audit ellenőriz – nem csak EDR, VPN, MFA....

Deim Ágoston – Kockaképző

A lényeg egy mondatban

Az IT audit - akár a NIS2 - nem csak tűzfalat és EDR-t keres – hanem dokumentált eszközleltárt, licencnyilvántartást, incidens-ticketeket és változásnaplókat is.

🔍 Az audit bizonyítékot kér – nem csak szabályzatot

📋 Az IT-üzemeltetési dokumentáció önálló auditpont

⚠️ A „kemény" security eszközök önmagukban nem elegendők

Jogi keret – mi vonatkozik Magyarországra

Kulcsfontosságú jogszabályok:

- 2024. évi LXIX. törvény (Kiberbiztonsági tv.) – hatályos 2025. jan. 1-től
- Felügyeleti hatóság: SZTFH
- Módszertani háttér: NBSZ-NKI (914 intézkedés, NIST SP 800-53 rev5 alapján)

Kritikus határidők (NIS2):

1. **2025. aug. 31.** → Auditorral szerződés kötelező
2. **2026. jún. 30.** → Első audit elvégzése (2025 előtt indult szervezetek)
3. **2 évente** → Audit megismétlése kötelező

3 biztonsági osztály: Alap | Jelentős | Magas

Mit ellenőriz az auditor? – Az 5 legfontosabb IT-üzemeltetési terület

Eszközleltár (HW/SW) — CM-8: Naprakész, dokumentált leltár minden rendszerelemről, felelős-hozzárendeléssel

Licencmenedzsment — CM-10: Engedélyezett vs. ténylegesen használt licencszám nyilvántartása

Konfigurációkezelés — CM-2/3: Alapkonfiguráció-dokumentum + változásnapló

Incidenskezelés — IR: Ticketek, eszkalációs mátrix, 24/72/30 órás hatósági bejelentés

Naplózás & patch-állapot — AU/SI: Admin-tevékenység naplók, patch-összesítő, nyitott CVE-k

Eszközkategóriák és NIS2-lefedettség

Eszközkategória	NIS2 területek	Lefedettség
ITAM-eszköz	CM-8 leltár, CM-10 licenc, CM-11 szoftverkorlátozás	✅ Erős
Helpdesk / ITSM	IR incidenskezelés, MA karbantartás, AU napló	✅ Erős
Felhasználói aktivitás-monitoring	AU naplózás, AC hozzáférés	✅ Erős
Patch management / Vulnerability scanner	SI sértetlenség, RA kockázat	⚠️ Leggyakrabban hiányzik
GRC / ISMS-platform	RA kockázat, SR ellátási lánc, PL tervezés	⚠️ Részleges / külön eszköz
Backup / DR platform	CP üzletmenet-folytonosság	🔲 Teljesen különálló

A patch management a leggyakrabban hiányzó elem az auditon.

A 6 leggyakoribb hiányosság az auditon

🔴 Patch-/sérülékenységkezelés hiánya

A leggyakrabban hiányzó elem; az ITAM önmagában nem helyettesíti a dedikált vulnerability scannert.

🔴 ISMS/GRC-dokumentáció hiánya

Kockázati nyilvántartás, SoA és szabályzatkezelés külön eszközt vagy strukturált folyamatot igényel.

🟠 Ellátási lánc / szállítói kockázat

Nincs elterjedt KKV-eszköz; jellemzően manuális nyilvántartás szükséges.

🟠 Backup/DR-dokumentáció

Az ITAM azonosítja a kritikus eszközöket, de a DR-terv és tesztek külön területet képeznek.

🟡 Hatósági incidens-bejelentés

A 24/72/30 órás SZTFH-bejelentés jellemzően manuális folyamat – eljárásrendben kell szabályozni.

🟡 Jogosulatlan szoftver tiltásának kikényszerítése

A CM-7/CM-11 technikai tiltás bizonyítékát kéri, nem csak a szabályzat meglétét.

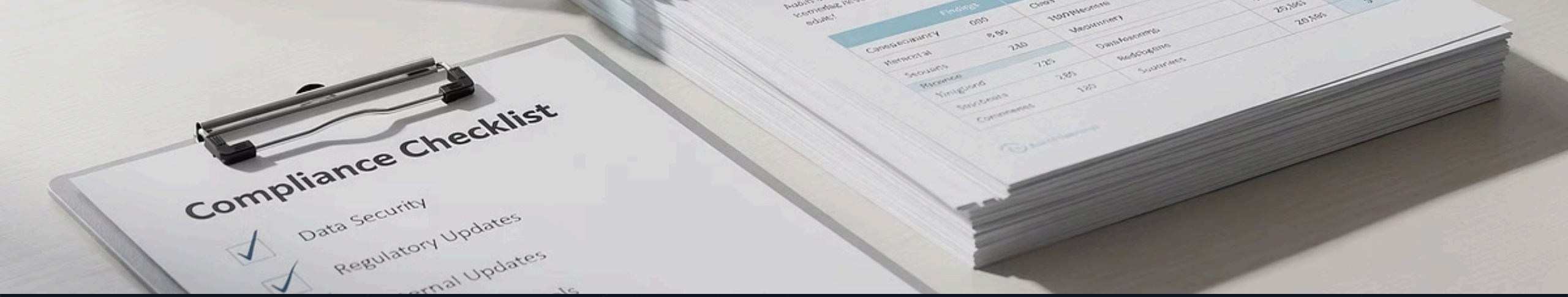

Mit kér az auditor konkrétan? – Bizonyíték-lista (I.)

- **Eszközleltár (HW)**
  exportált, dátummal ellátott lista; felelős, típus, életciklus vége
- **Szoftverleltár**
  telepített szoftverek listája gépenként, rendszeresen karbantartva
- **Licencleltár**
  engedélyezett vs. ténylegesen használt licencszám
- **Alapkonfiguráció-dokumentum**
  verziószámmal, egy vagy több rendszertípusra

Mit kér az auditor konkrétan? – Bizonyíték-lista (II.)

- [ ] **Változásnapló**
  HW/SW konfiguráció-változások naplója dátumokkal
- [ ] **Incidens-napló / ticketek**
  legalább 12 hónapra visszamenőleg
- [ ] **Admin hozzáférési napló**
  privilegizált műveletek, visszakereshető formában

Mit kér az auditor konkrétan? – Bizonyíték-lista (III.)

- [ ] **Patch-állapot-kimutatás**
  hány eszköz karbantartott, milyen CVE-k nyitottak
- [ ] **Backup/DR-terv és legutóbbi teszt dokumentációja**
- [ ] **Tudatossági képzés nyilvántartása**
  ki, mikor, milyen képzésen vett részt

Biztonsági osztály szerint – mikor elég az ITAM?

Biztonsági osztály	Tipikus profil	ITAM elegendő?	Mi kell még?
Alap	Kis szervezet, alacsony kockázat	✅ Lényegében igen	Backup/DR-dokumentáció, manuális kockázatkezelés, awareness-képzés
Jelentős	Közepes szervezet, fontosabb szektor	⚠️ Részben	Dedikált patch/VM-eszköz, SIEM/Syslog, formális ISMS-folyamat
Magas	Alapvető szolgáltató, kritikus infrastruktúra	❌ Nem elegendő	Teljes SOC-képesség (SIEM/XDR), automatizált patch, GRC-platform, formális ISMS, IR-terv teszteléssel

Mit érdemes használni?

A szervezet mérete és erőforrásai határozzák meg

- pénzügyi
- emberi

Kereskedelmi eszközök

- Előnyök: kész riportok, adatok feldolgozása, célorientáltság
- Hátrányok: pénzügyi erőforrást igényel, némelyik megköti a lehetőségeket

Open source eszközök

- Előnyök: licencdíj-mentesség, testreszabhatóság
- Hátrányok: a testreszabás gyakran nehézkes, és kódmódosítást igényelhet vagy nagyon bonyolult a használat

Operációs rendszer szkriptek (pl. PowerShell, bash)

- Előnyök: teljesen testre szabható, csak annyit csinál, ami szükséges
- Hátrányok: limitációk a lefedett területekben, külső eszközökön múlik az összehasonlítás (pl. táblázatkezelő, SQL ritkán használt)

Összefoglalás – 3 kulcstanulság

Egy IT audit az IT-üzemeltetési dokumentációt ugyanolyan szigorúan ellenőrzi, mint a biztonsági eszközöket.

A patch-/sérülékenységkezelés a leggyakrabban hiányzó elem – ezt külön kell kezelni.

A megfelelés bizonyítékon alapul: naprakész leltár, ticketek, naplók és dokumentált folyamatok nélkül nincs sikeres audit.